

OXFORD SKUFFET

**Hvad de offentlige
møtene har vist oss.**

NOV 1934

04-02-003

Oslo
Lørdag eftermiddag holdt reiseutvalget av Oxfordgruppen sitt første åpne møte her i byen, og for oss som var grepet av skuffelse etter den tomme og lite smakelige ceremoni på Blindern studentehjem forlelen, var det spennende om gruppen overfor et mindre spesielt publikum vilde la sig røbe med annet enn de tåkede vendinger og all den fikse, men feilslåtte, møteteknikk som de hadde benyttet overfor studentene. Kort sagt: om de opptredende hadde noe som helst å gi et norsk publikum.

Vi må straks fremheve at skuffelsen fra Blindern øket til forbitrelse over hvad verdensbevegelsen våger å sette i scene av visvas i en påtrengende betroelses form.

Et fremtredende norsk medlem av bevegelsen innrømmet overfor vår medarbeider etter Blindernmøtet at dette arrangement kanskje ikke hadde vært så heldig, og at man ikke kunde slutte noe vesentlig av dette møte. Skal det samme hevdes også etter alt det tomme prat i Logens store sal lørdag eftermiddag, da Oslos alltid interesserte publikum hadde fylt salen og galleriet til trengsel? Da må det virkelig være tillatt å spørre hvorfor de drar omkring og holder disse møter, under beskyttelse av den enorme reklame som ligger i annonseringen av «bekjennelse» og «omvendelse».

Vi vil ikke misforståes derhen at vi savnet de intime betroelser til allverden som et visst publikum har en svakhet for. I

så måte fikk vi en liten smak i redaktør Ramm s i og for sig rørende og ganske modige betroelser — hvis vi helt bortser fra selve gleden ved å fornedre sig for menneskene i religiøs optatthet — de virket pinlig. Og meget overflødig. Og dog var redaktør Ramm den eneste som ikke bød oss det rene stikke-tungen-ut-av-vinduet. Nei, undskyld: det var et moment til som var verd å legge merke til: Ronald Fangens prov om nødvendigheten for ham personlig av å søke til Oxford. Som det sterkt reflekterte menneske hr. Fangen er, kunde han ikke undgå nettop å betjene sig av det tankens og resonnementets apparat som jo er tabu blandt disse mennesker, som sier: tanken, intellektet er ingenting. Hengivelsen er alt. I virkeligheten artet Ronald Fangens prov sig som et urolig forsvar overfor verden, for at han hadde sluttet sig til bevegelsen. Trangen til klarhet og be-

Fords mangler?

sig ganske dristig. Men se så dere: Hvad er så motstykket til denne elendighet? Jo, se her står jeg! Det må jo være pointet med en slik bekjennelse. Se, mine strålende øine. Se min lykke. Tro De mig, min mann, min kone som sitter hjemme, hun har nok fått føle forskjell, merk Dem det.

På den ene siden altså denne fordringsfulle identifisering mellom vidnet og publikum. På den annen side den osende selvtilfredshet som skal bære beviset sig. Å, herregud, hvor man i sine rotete minner fra bibelen husker et ord om: vær ydmyke. Nøiaktig samme identifisering betjente dessverre også Ronald Fangen sig av da han fortalte for forsumpet vi var her hjemme: Vi bytter øieblikkelig ut tak mot person. Vi berøver hverandre hin annens lykke så godt vi kan.

Dette er simpelthen en sterk overdrivelse. Det kan trygt karakteriseres som grov usannhet, når Fangen antyder at dette faktisk innen norsk åndsliv er vanlig skikk. Hvad hr. Fangen gjør, det svarer han for. Men med hvilken rett lar han «narr gå og trekke potte med»!

Der var også en rekke andre prov, men gjennom dem alle gikk på den ene side denne både fordringsfulle og allikevel ytterst overfladiske selvavsløring, og på den annen side fortellingen om at den og den omvendte hadde fått hundrevis av andre til også omvende sig. Til hvad? Til Oxford. Ja, men til hvad?

Lederen mr. Buchman selv la i sine mange taler sterk vekt på denne tilslutning som skal være bevis på en begeistringsrus, og således atter tjene til å

bevise at, ja . . . Da er der, for dem som ikke har lest gruppens bøker, større klarhet å hente hos hr. Fangen, som i redelig alvor tar fatt på det første av de «fire absolutter»: absolutt ærlighet. Der har vi da iallfall noe til å ta og føle på.

Dessverre har gruppen skuffet helt også på dette punkt. Alle de historier som servertes om bekjennelse av synder, gjaldt grunne forgåelser, tildels de rene bagateller. Saker hvorom ikke noe menneske kan få sagt, at denne uærlighet var den dybeste i en voksen manns liv, den som skapte hans kuethet og isolerthet. Tvertimot får vi hele tiden inntrykk av selvbedrag som det synes rent ufattelig at ikke folk som er litt psykologisk skolert skulde ha gjennomskuet. Ja, for å ta redaktør Ramms opptreden som dog var preget både av alvor og en viss dristighet. Han fortalte at han hadde skrevet mot de styrende i landet, mot Danmark i Grønlandssaken, mot den moderne litteratur, helt og holdent for å hevde sig selv, fordi han hadde lidt skuffelser som gjorde ham kuet. Og det følgende sies virkelig ikke for å såre hr. Ramm eller noen, men: Dette er jo noe alle var opmerksom på. Og visste han det ikke selv? Det er muligens modig å stå frem og vidne det — her kan som antydte andre psykologiske finesser gjøre sig gjeldende — men det var bare ingen avsløring!

Dette må pointeres fordi gruppens representanter i sin overfladiskhet anser alle disse grunne prov for avslørende. For tenkende mennesker eier de ikke beviskraft, hvor vel man ellers kunde unne de enkelte den

jueng hadde
es: Slik er det nok ikke bare
nig som var. Nei, kjære tilhø-
ere, omtrent sånn er dere alle
sammen mer eller mindre, kom
il Oxford.
Denne tilsnikelse er i og for